

Kela|Fpa

Sujuva alkua Suomessa

Kelan tuet ja asiointi yhteistyökumppaneiden näkökulmasta

Verkkoseminaari kumppaneille | 18.3.2025

Sisältö

[Ajankohtaisia lakimuutoksia](#)

Kelan palvelut

[Kelan rooli kotoutumisen edistämässä](#)

[Kelan palvelut kumppaneille](#)

[Näin ohjaat asiakasta Kelan palveluihin](#)

[Kela Suomeen muuttavan asiakkaan palvelupolulla](#)

Kelan tuet Suomeen muuttaneelle

[Kuka voi saada Kelan tukia](#)

[Asuminen](#)

[Työttömät](#)

[Toimeentulotuki – viimesijainen tuki](#)

[Esimerkkejä ja vastauksia ennakkokysymyksiin toimeentulotuesta](#)

Kela|Fpa[®]

**Ajankohtaisia
lakimuutoksia**

Kotihoidon tuen saajista tiedot kuntiin

- 1.2.2025 alkaen Kela on toimittanut kuntiin luettelon kunnassa asuvista kotihoidon tuen saajista, jotka voivat kuulua kotoutumispalvelujen piiriin tai joille voi syntyä oikeus kotoutumispalveluihin. (Kotoutumislaki § 84)
- Kela poimii kerran kuukaudessa luetteloon kotihoidon tuen saajat, joiden ensimmäinen oleskelulupa on ollut voimassa alle kolme vuotta. Mukana myös EU- ja ETA-maiden kansalaiset ja heidän perheenjäsenensä.
- Toimitetut tiedot on tarkoitettu asiakkaan tavoittamiseen. Listat toimitetaan Kelmun kautta.
- [Kela toimittaa tiedot alle kolme vuotta Suomessa asuneista kotihoidon tuen saajista kuntiin 1.2. alkaen kotoutumislain uudistuksen myötä | Kela](#)

Uusi kotoutumislaki muutti tiedonsaantioikeuksia

- Uudistuneen kotoutumislain myötä Kela voi antaa kuntien ja työvoimaviranomaisen työntekijöille tietoa asiakkaasta vain silloin, kun hyvinvointialue on pyydetty mukaan osaamisen ja kotoutumisen palveluntarpeen arviointiin ja kotoutumissuunnitelman tekemiseen. Tällöin myös hyvinvointialueella on kotoutumislakiin perustuva tiedonsaantioikeus. (Kotoutumislaki § 86)
- Asiakas voi myös antaa luvan tietojen vaihtamiseen viranomaisten välillä.
- Kelan etuustietopalvelu Kelmu on tarkoitettu viranomaisille ja yhteistyökumppaneille, joilla on lain mukaan oikeus saada Kelan etuustietoja. Organisaatiot huolehtivat siitä, että Kelmu-käyttäjät tarkastelevat vain niitä Kelan tietoja, joihin heillä on oikeus.
- [Kela voi luovuttaa kotoutuja-asiakkaista tietoja vain tietyissä tilanteissa](#)

Kela|Fpa[®]

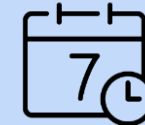
Kelan rooli kotoutumisen edistämisessä

Kelalla ei ole erityispalveluita maahanmuuttaneille

- Kotoutujille voidaan maksaa niitä tukia, joihin heillä on oikeus ja joita he ovat hakeneet. Kelalla ei ole erityisiä palveluita tai etuuksia maahanmuuttaneille, vaan heitä palvellaan samoin periaattein kuin muitakin asiakkaita.
- Jokainen Kelan asiakas palvellaan yksilöllisesti hänen elämäntilanteessaan. Tarvittaessa käytämme tulkkausta.
- Kela haluaa tukea asiakkaita itsenäiseen asiointiin, tarvittaessa yhdessä kumppaneiden kanssa. Kela on mukana monialaisessa yhteistyössä alueellisesti ja paikallisesti tarpeen mukaan.
- Kumppani voi auttaa asiakasta Kela-asioinnissa ja ohjata asiakkaan Kelan palveluihin silloin, kun on kyse Kelan etuuksien hakemiseen ja maksamiseen liittyvistä asioista.
- Jos asiakkaalla on monimutkainen elämäntilanne ja asiointi Kelan kanssa on haastavaa, sovimme toimintatavoista yhdessä kumppaniemme kanssa. Ohjaamme asiakasta kumppaneiden palveluihin silloin, kun asiakkaan tilanne sitä vaatii.

Hakemuksesta päätökseen

Jos asia on monimutkaisempi, kumppani voi tehdä ajanvarauksen Kelaan.

Etuushakemus
Asiakas hakee etuutta itse

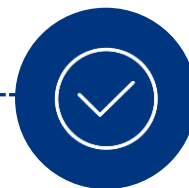
Verkossa, lomakkeella tai suullisesti.

Etuushakemuksen käsittely
Valtakunnallista

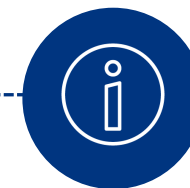
Hyödynnämme käytössämme olevia tietoja. Tarvittaessa pyydämme asiakkaalta lisäselvityksiä esimerkiksi soittamalla.

Etuuspäätös
Kelan etuuspäätökset perustuvat lakiin.

Hakemuksen perusteella annetaan päätös tiedoksi asiakkaalle OmaKelassa tai kirjeellä.

Ilmoitus muutoksista
Jatkohakemus

Asiakkaan velvollisuus ilmoittaa muutoksista ja tehdä jatkohakemus hyvissä ajoin ja ennakoiden.

Kela|Fpa[®]

**Kelan palvelut
kumppaneille**

Neuvontaa kumppaneille valtakunnallisesti

Neuvontaa
kumppaneille |
Kumppanit | Kela

- Kumppaneiden puhelinpalvelu
- Suojattu sähköposti

Viranomais- sekä työnantajalinja palvelee suomeksi ja ruotsiksi, ma-pe klo 9-15 numerossa 020 692 235.

Muutoksenhakupalvelu kohdennetusti muutoksenhakulautakunnille.

Asiointi mahdollista myös suojatun sähköpostin kautta.

kumppanit.neuvonta@kela.fi
tyonantajat.neuvonta@kela.fi
partner.info@fpa.fi

Asiakkaina yhteistyökumppanit ja työnantajat

Edunvalvojat, haastemiehet, hyvinvointialueiden, työllisyyspalveluiden ja kunnan kotoutumispalveluiden työntekijät, sekä kuntoutuspalveluntuottajat, työeläkelaitokset ja vastaanottokeskukset.

Viranomaisten oikeus saada tietoja

- Viranomaisten välinen tiedonvaihto helpottaa asiakkaiden auttamista.
- Kelan asiakkaita ja heidän etuuksiaan koskevat tiedot ovat kuitenkin salassa pidettäviä, ja Kela vastaa rekisterinpitäjänä tietojen käsittelystä ja luovuttamisesta.
- Kela voi luovuttaa näitä tietoja vain asiakkaalle itselleen, asiakkaan suostumuksella toiselle henkilölle tai laissa säädetyn velvollisuuden nojalla tietoihin oikeutetulle taholle.
 - Jos soitat Kelaan ja pyydät salassa pidettävää tietoa asiakkaastasi, sinulla täytyy olla lakiin perustuva oikeus saada tietoja tai pyytää asiakastasi antamaan Kelalle suostumus tietojen luovuttamiseen.
- [Oikeus saada tietoja | Kumppanit | Kela](#)

Oikeus saada tietoja perustuu lakiin tai asiakkaan suostumukseen

1. Jos sinulla on lakiin perustuva oikeus saada tietoja Kelasta, voit yhteistyökumppanina hakea oikeudet ja tarkastella asiakkaan tietoja [Etuustietopalvelu Kelmusta](#) tai tulorekisteristä.
 2. Jos soitat Kelaan ja pyydät tietoja asiakkaastasi, sinun täytyy perustella pyyntösi lain mukaan tai pyytää asiakastasi antamaan Kelalle suostumus tietojen luovuttamiseen.
 3. Asiakas voi antaa Kelalle suostumuksensa kirjallisesti tai puhelinoiton aikana. Puhelimitse annettava suostumus on voimassa vain kyseisellä kerralla.
- [Oikeus saada tietoja | Kumppanit | Kela](#)

Neuvontaa suojatulla sähköpostilla

- Yhteistyökumppani voi käyttää suojattua sähköpostia Kelaan. Sähköpostiosoite on: kumppanit.neuvonta@kela.fi
- Suojatulla sähköpostilla voi kysyä esim. etuuksien perusteista, niiden hakemisesta, asian käsittelyvaiheesta tai etuuden määrästä ja maksamisesta.
- Tunnistautumisella varmistamme, että sinulla on oikeus saada pyytämäsi tiedot.
- Kumppanit voivat lähettää Kelaan asiakkaan hakemuksia ja asiakirjoja myös sähköpostitse kumppanit.liitteet@kela.fi
- Suojatulla sähköpostilla voit hoitaa parhaiten asioita, jotka eivät ole kiireellisiä. Vastaamme neuvontaviesteihin 2 työpäivän kuluessa. Jos asiasi on kiireellinen, ota yhteyttä soittamalla.

Suojatun sähköpostin käyttäminen

- Käytä suojattua sähköpostia
- Kirjoita sähköpostiviestin otsikkokenttään asiaa kuvaava otsikko. Älä kirjoita otsikkoon arkaluonteista tietoa, kuten nimeä tai henkilötunnusta.
- Kirjoita viestikenttään asiasi lisäksi nimesi, oma organisaatiosi ja yhteystietosi.
- Jos hoidat yksittäisen asiakkaan asiaa, kerro tiedonsaantioikeutesi varmistamiseksi myös:
 - Mitä asiaa varten pyydät tietoa
 - Asiakkaan nimi ja henkilötunnus

Lue lisää: [Kumppanien asiakaspalvelu sähköpostilla](#)

Kela|Fpa[®]

**Näin ohjaat asiakasta
Kelan palveluihin**

Ohjaa asiakas

Verkkoon, kun hän voi hoitaa asiansa itse. [OmaKela](#) palvelee suomeksi ja ruotsiksi. OmaKelassa voi myös jättää soittopyynnön Kelaan.

Lähtettämään hakemukset postitse, jos asioiden hoitaminen OmaKelassa ei vielä ole mahdollista.

- [Postiosoitteet](#)
- [Lomakkeet](#)

Puhelinpalveluun, kun henkilökohtainen palvelu on tarpeen. Kelan puhelinpalvelu vastaa suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

- [Soita Kelaan](#)

Ajanvaraukselle, kun hänellä on paljon asioita selvitettävänä tai tarvitaan Kelan tilaamaa tulkkia.

- [Ajan varaaminen asiakkaalle](#)

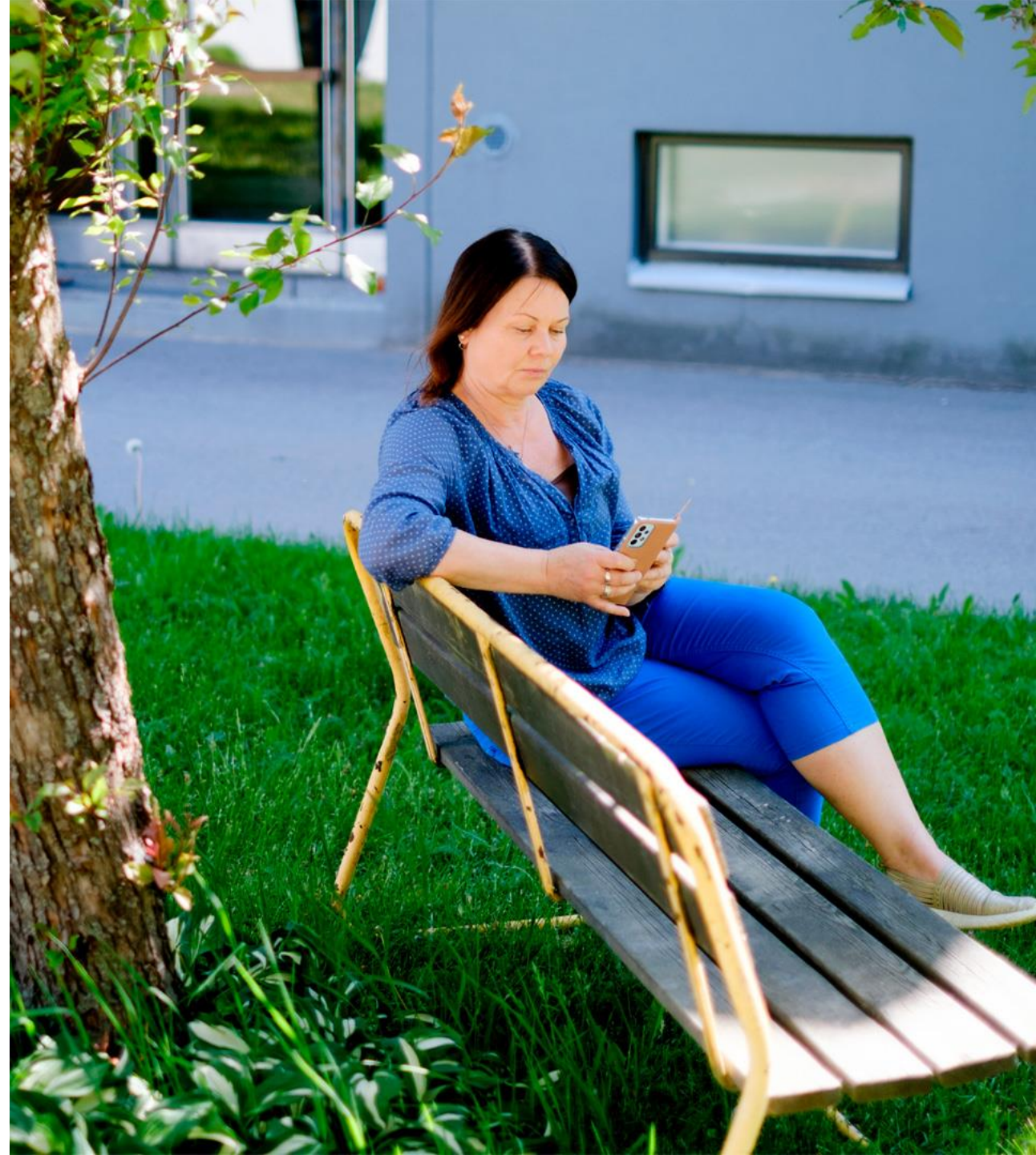
Palvelupisteeseen, jos henkilökohtainen käynti on tarpeen.

- [Palvelupisteet ja asiointipisteet](#)

Kelan palvelut englanniksi

Kelan englanninkielisistä palveluista voi olla hyötyä monelle, vaikka äidinkieli olisikin jokin muu.

- Kela.fi:n sisältö on suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi
- Englanninkieliset palvelut
 - [Puhelinpalvelu](#)
 - [Hakemuslomakkeet](#)
 - [Esitteet](#)

Kun asiakas tarvitsee tulkkausta

- Palvelemme Kelassa suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Jos Kela-asioiden hoitaminen näillä kielillä on mahdotonta, voimme järjestää tulkkausta. Asiakas voi asioida myös oman tulkin kanssa.
- Päätöksen tulkin tarpeesta tekee Kelan palveluasiantuntija tai kumppani aikaa varatessaan. Asiakas itse ei voi tehdä ajanvarausta, mutta hän voi jättää soittopyynnön OmaKelan kautta tai soittamalla Kelan palvelunumeroon.
 - Asiakas voi saada Kelasta tulkkausta vain silloin, kun tarve tulkkaukselle on välttämätön Kela-asian hoitamista varten.
- Voimme järjestää tulkkausta esimerkiksi silloin, kun asiakas hakee Kelasta tukea tai kun hän tarvitsee lisätietoja Kelan etuudesta tai asiasta.
- Useimmissa Kelan palvelupisteissä on käytössä myös pikatulkkaus, jolla Kelan asiakaspalvelija saa yhteyden tulkkiin välittömästi puhelimella. Pikatulkkauksen lisäksi tulkkausta voidaan järjestää ajanvarauksella joko puhelinpalvelussa tai palvelupisteellä.
- Kun asiakas tarvitsee tulkin, varaa asiakkaalle aika tai soita Kelaan
- Lue lisää: www.kela.fi/tulkkaus

Varaa asiakkaallesi puhelinaika

Varaa aika verkossa:
[Ajan varaaminen asiakkaalle](#)

1

Kumppani voi varata asiakkaalle ajan puhelinpalveluun, jolloin Kela soittaa asiakkaalle sovittuna ajankohtana. Kun Kela soittaa asiakkaalle, puhelu ei maksa asiakkaalle mitään.

2

Jos asiakkaalla on paljon selvitettävää tai monimutkainen elämäntilanne, voit varata asiakkaalle 15, 30 tai 45 minuutin mittaisen ajan puhelinpalveluun. Kumppani voi varata asiakkaalle ajanvaraukseen myös tulkin.

3

Kelan työntekijä käy asiakkaan kanssa läpi hänen asiansa kokonaisvaltaisesti. Kelan työntekijä voi myös varata asiakkaalle uuden ajan.

4

Asiakkaan tilanne helpottuu, kun hän pääsee oikean palvelun äärelle mahdollisimman sujuvasti. Kumppanin työaika säästyy, kun tunnistaa kenen palvelua asiakas tarvitsee ja ohjaa asiakkaan oikealle toimijalle. Myös huoli vähenee, kun vastuun ottaa oikea taho.

Näin varaat puhelinajan

Varaa aika verkossa:
[Ajan varaaminen asiakkaalle](#)

Organisaatio
Kelan
rekisterissä
Palvelun
käyttöehto

Suomi.fi-valtuus
"Sosiaaliturvan
etuusasioiden
ajanvarauksen
tekeminen"

Ajan
varaaminen
Kirjaudu ja
tunnistaudu

Ajan
varaaminen
Hyväksy
varausehdot

Ajan
varaaminen
Varaa aika
asiakkaalle

Kunnat ja
hyvinvointialue
et ovat
rekisterissä.
Muut
organisaatiot
rekisteröityvät.

Oman
organisaatiosi
valtuuttaja antaa
sinulle ja muille
työntekijöille
valtuuden.

Valitse kohta
Asioi työ-
tehtävissä ja
organisaatio,
jonka puolesta
asioit.

Pyydä
asiakkaalta
suostumus ajan
varaamiseen tai
perumiseen ja
yhteystietojen
käsittelyyn.
Hyväksy ehdot.

Täytä varauksen
tiedot, valitse
sopiva aika
ja lisää asiakkaan
henkilö- ja
yhteystiedot ja
mahd. tulkin tarve.
Vahvista varaus ja
kirjaudu ulos.

[Ohje](#)

[Ohje](#)

Vastauksia ennakkokysymyksiin

Vastauksia ennakkokysymyksiin Kelan palveluista

- Kelan palvelut täydentävät Kelan toimivaltaan kuuluvaa tehtävää, eli asiakkaan oikeutta hakea ja saada hänen elämäntilanteeseensa kuuluvia lakisääteisiä etuuksia ja tukia.
- Kelan asiantuntijat neuvovat ja ohjaavat kaikkia asiakkaita kunkin yksilölliseen elämäntilanteeseen sopivista etuuksista, ja tukee tarvittaessa etuuksien käsittelyvaiheissa, esimerkiksi lisäselvityksiin ja niiden toimittamiseen liittyen.

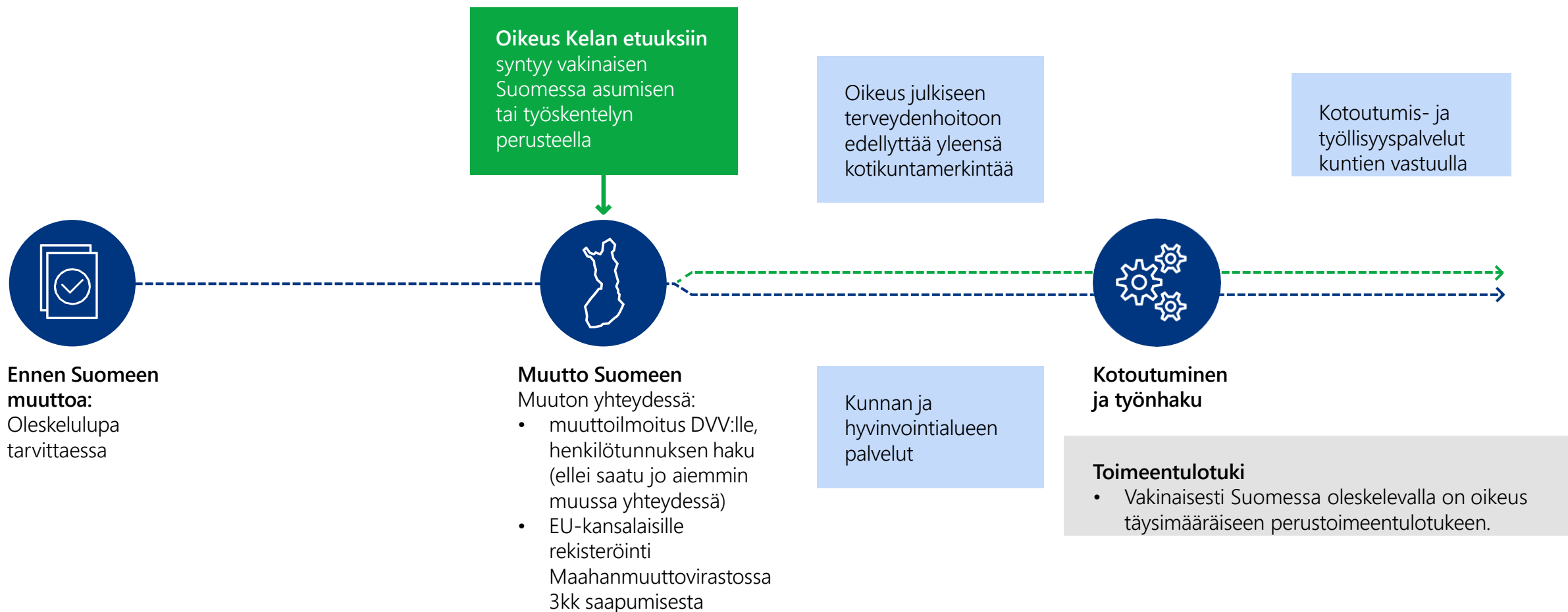
Vastauksia ennakkokysymyksiin digituesta

- Digituki on osa Kelan asiakaspalvelua ja asiakkaan neuvontaa. Digitukea annetaan kaikissa palvelukanavissa asiakkaan yksilöllinen tarve huomioiden.
- Kelassa annettavan digituen tavoitteena on, että asiakas voi jatkossa asioida OmaKelassa itsenäisesti. Digitukea voi saada Kelassa asiointin yhteydessä silloin, kun asiakkaan asiointikyky ja oma halu itsenäiseen asiointiin mahdollistaa sen. Myös laiteosaamisen on oltava vähintään välttävällä tasolla.
- Jos digiasioinnin edellyttämää laiteosaamista ei ole, ohjaamme asiakkaan paikallisiin muihin digilaitteiden käytön palveluihin. Esimerkiksi luku- ja kirjoitustaidottomalle asiakkaalle tai täysin suomen-, ruotsin tai englannin kieltä osaamattomalle asiakkaalle digituki ei ole välttämättä se järkevin asiointin tukemisen tapa, vaan heitä ohjataan jättämään esimerkiksi hakemukseen tarvittavat liitteet toimiston postilaatikkoon.
- Kela ohjaa asiakkaita muihin palveluihin silloin, kun asiakkaan asia liittyy esimerkiksi yleisesti yhteiskunnan toimintaan, esimerkiksi pankkitilin avaamiseen tai velkaneuvontaan.

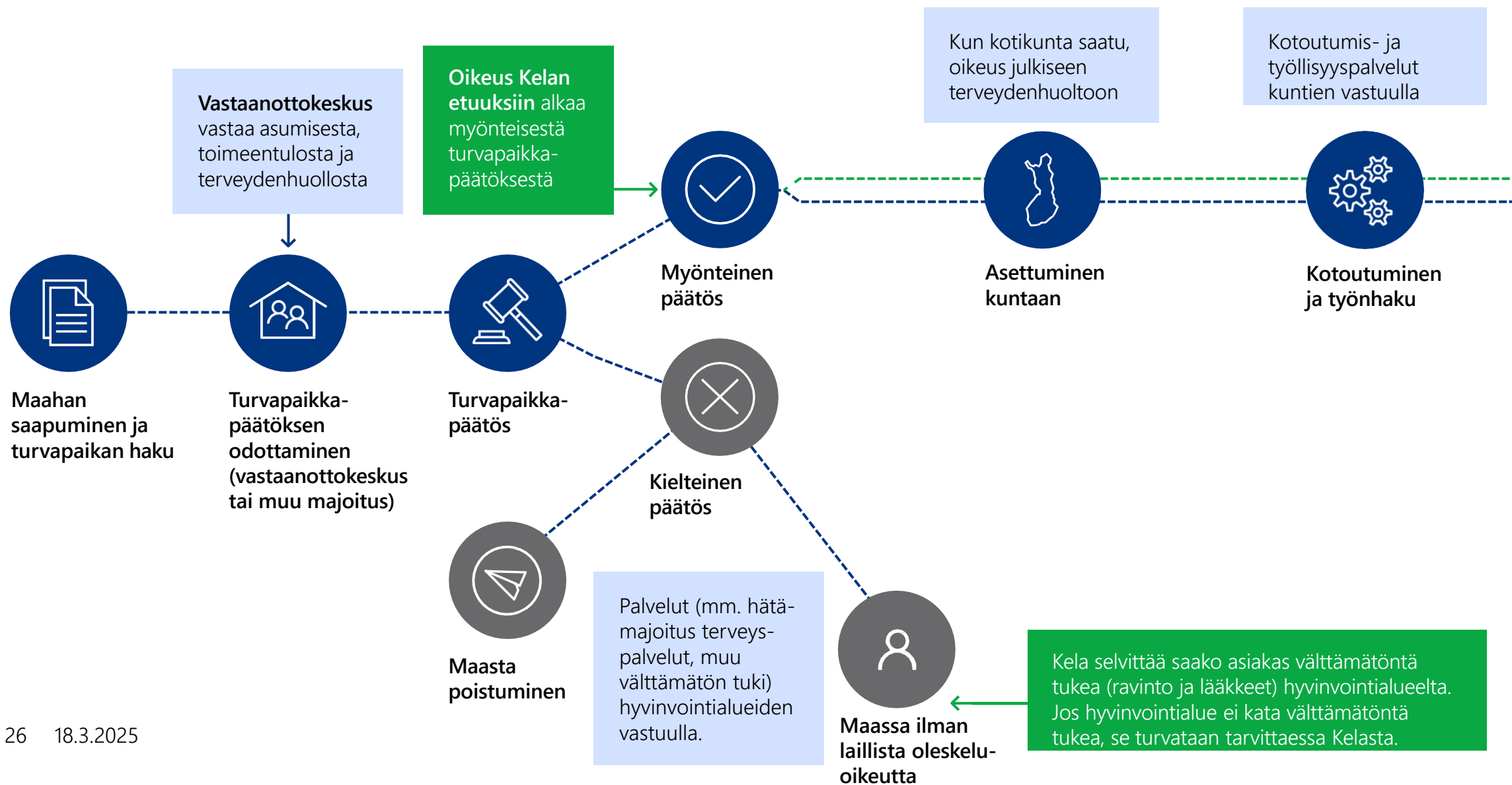
Kela|Fpa[®]

**Kela Suomeen muuttavan
asiakkaan palvelupolulla**

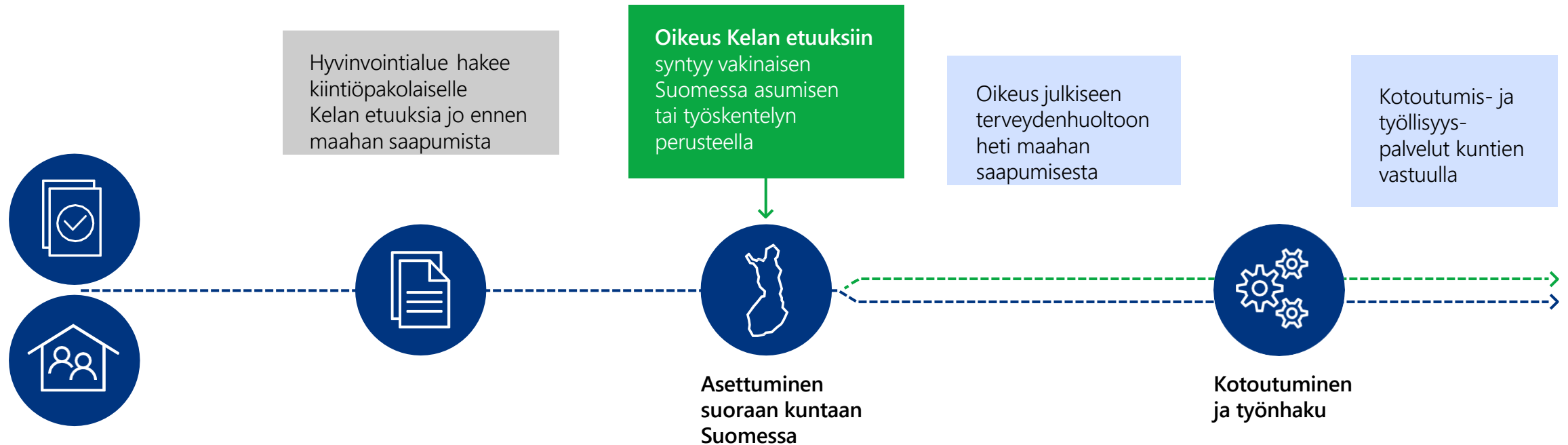
Suomeen työn tai opiskelun vuoksi tai perhesyistä muuttavan oikeus Kelan etuuksiin

Turvapaikanhakijan oikeus Kelan etuuksiin

Kiintiöpakolaisen oikeus Kelan etuuksiin

Asiainnin muistilista Suomeen muuttaessa

1. Suomeen muuton yhteydessä tulee hakea DVV:ltä henkilötunnusta, jos sitä ei ole saatu aiemmin muussa yhteydessä.
2. Suomalainen henkilökortti sekä verkkopankkitunnukset mahdollistavat itsenäistä viranomaisasiointia.
3. Kelan tukia ja Kela-korttia voi hakea Suomeen muuttohetkestä, jos ne ovat tarpeen. Yleensä oikeus tukiin syntyy vakinaisen asumisen tai työskentelyn perusteella.
4. Jotta voi saada Kelan tukia, niitä pitää hakea. Hakemuksen perusteella annetaan päätös. Päätöksestä voi valittaa, jos on tarpeen.
5. Asiakkaalla on velvollisuus ilmoittaa Kelaan kaikista muutoksista, jotka voivat vaikuttaa hänen saamiinsa tukiin.

Kela|Fpa

**Kuka voi saada
Kelan tukia?**

Kelan tukia voi saada vakinaisen asumisen tai työskentelyn perusteella

Kelan tukia voi saada vakinaisen Suomessa asumisen perusteella. Kela arvioi tukihakemuksen yhteydessä, asuuko henkilö vakinaisesti Suomessa.

Kelan tukia voi saada Suomessa työskentelyn perusteella. Työskentelyn perusteella voi saada joitain tukia, kun kuukausiansio ylittää ansiorajan (800,02 e/kk 1.1.2023 alkaen)

Suomessa tilapäisesti oleskeleva voi saada Kelasta toimeentulotukea välttämättömiin tarpeisiin (ruoka ja lääkkeet) silloin jos hän ei saa akuuttiin tilanteeseensa apua muualta.

Vakinaista asumista arvioidessaan Kela ottaa huomioon muun muassa seuraavia asioita

EU/Eta-maasta, Sveitsistä tai Isosta-Britanniasta Suomeen tuleva

- Oleskelun jakautuminen Suomen ja toisen maan välillä, asumisjärjestelyjen pysyvyys, perhesiteet
- Työntekijän kohdalla huomioitava myös työskentelyn luonne ja pysyvyys, työsopimuksen kesto

Muualta Suomeen tuleva

- Oleskelulupa, perhesiteet, aiempi kotikunta Suomessa,
- Työsopimus ja aikomus työskennellä Suomessa vähintään kahden vuoden ajan
- Yhtäjaksoinen asuminen Suomessa vähintään vuoden ajan

EU-alueelta Suomeen opiskelemaan

- EU- tai Eta-maasta, Sveitsistä tai Isosta-Britanniasta Suomeen opiskelemaan tulevalla ei ole yleensä oikeutta Kelan etuuksiin.
- Jos Suomeen muuttavalla opiskelijalla on lähtömaan myöntämä eurooppalainen sairaanhoitokortti, hän saa sillä lääketieteellisesti välttämättömän sairaanhoidon paikallisen asiakasmaksun hinnalla
- Korkeakouluopiskelijoiden terveydenhuollosta Suomessa vastaa Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö eli YTHS.
 - [Lue korkeakouluopiskelijan terveydenhoitomaksusta](#)
- Opiskelijan mukana mahdollisesti Suomeen tulevien perheenjäsenten oikeutta Kelan tukiin arvioidaan erikseen.

EU-alueen ulkopuolelta Suomeen opiskelemaan

- Muusta maasta Suomeen opiskelemaan tulevilla voi olla **rajoitetusti oikeus** Kelan asumisperusteisiin etuuksiin, jos opiskelujen suunniteltu kesto on vähintään kaksi vuotta eli kun opiskelijan katsotaan muuttavan Suomeen vakinaisesti.
- Suomeen opiskelemaan muuttaneella ei kuitenkaan ole oikeutta yleiseen asumistukeen eikä äitiysavustukseen silloin kun Suomessa oleskelun syy on yksinomaan opiskelu
- Korkeakouluopiskelijoiden terveydenhuollosta Suomessa vastaa Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö eli YTHS.
 - [Lue korkeakouluopiskelijan terveydenhoitomaksusta](#)
- Opiskelijan mukana mahdollisesti Suomeen tulevien perheenjäsenten oikeutta Kelan tukiin arvioidaan erikseen.

Tilapäinen suojelu ja Kelan tuet

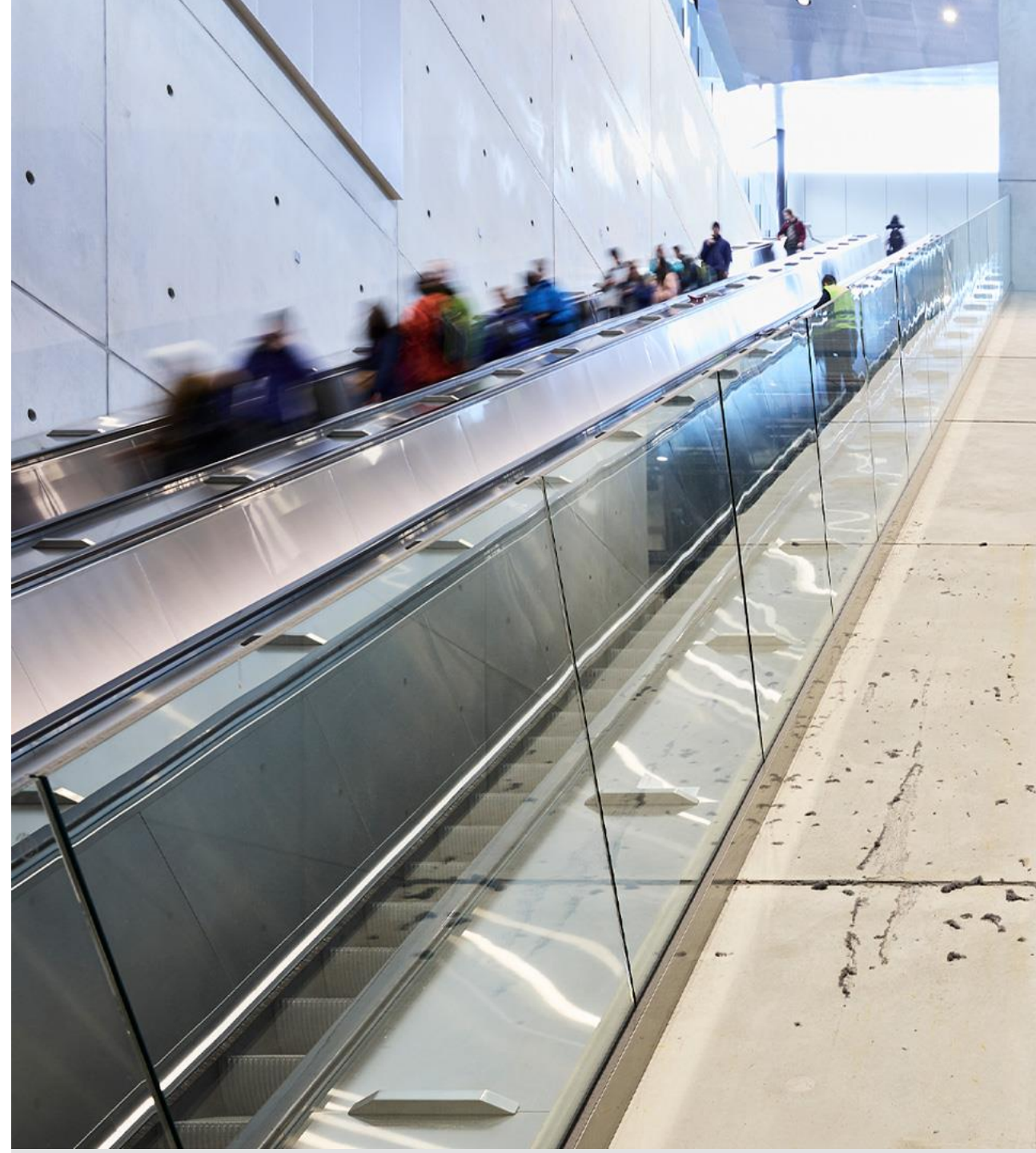
- Suurin osa tilapäistä suojelua saavista voi saada Kelan tukia vuoden Suomessa asumisen jälkeen
- Oikeus Kelan tukiin voi syntyä jo aiemmin esim. työskentelyn perusteella
- [Lue lisää: Kelan tuet Ukrainasta sotaa paenneille](#)

Lakisääteisiä aikarajoja ja muita rajoitteita tukien saamiselle

- Tilapäisellä oleskeluluvalla (B) Suomessa oleskeleva ei voi saada esimerkiksi opintotukea eikä työmarkkinatukea.
- Joissakin Kelan etuuksissa on vakinaisen Suomessa asumisen lisäksi 3 vuoden lakisääteinen asumisaikavaatimus. Asumisaika lasketaan siitä, kun Kela on katsonut asiakkaan asuvan maassa vakinaisesti.
 - Eläkkeet
 - 16 vuotta täyttäneen vammaistuki
- Kuntoutuksessa ei asumisaikavaatimusta

Oleskelulupa ja Kelan tuet

- Kelan tukien edellytyksenä on yleensä voimassa oleva oleskelulupa tai muu laillinen peruste olla Suomessa.
- Mahdollisuuteen saada Kelan tukia ei vaikuta oleskeluluvan mahdollinen toimeentuloedellytys.
- Oleskeluluvan perusteena olevat varat voivat kuitenkin vaikuttaa tuen määrään.
- Maahanmuuttovirasto vastaa oleskeluluvista.

Kela-kortti

- Henkilö voi hakea **Kela-korttia** muuttaessaan Suomeen. Se on ilmainen.
- Kela-korttia näyttämällä saa Kela-korvauksen esimerkiksi lääkkeistä tai yksityislääkärillä käynnistä.
- Yleensä maksettavaksi jää kuitenkin omavastuu.
- Kela-korttia kysytään usein julkisessa terveydenhuollossa, mutta sitä ei tarvita hoidon saamiseksi. Tunnistautua voi myös henkilöllisyystodistuksella.
- [Kela-kortti kela.fi-sivustolla](https://kela.fi)

Kela-kortti ei ole henkilöllisyystodistus

Kun asioi Kelassa, mukana täytyy olla kuvallinen henkilöllisyystodistus, eli passi tai henkilökortti. Kela-kortti ei siis riitä.

Muista myös eurooppalainen sairaanhoitokortti

Kortilla saa sairaanhoitoa samaan hintaan kuin paikalliset asukkaat, jos sairastuu äkillisesti matkalla EU- tai Eta-maassa, Sveitsissä tai Isossa-Britanniassa.

Kela|Fpa[®]

Asumisen tuet

Asumisen tuet

Asumisen tukia ovat yleinen asumistuki ja eläkkeensaajan asumistuki. Lisäksi toimeentulotukea voi saada asumisen menoihin. Kela maksaa tukia vain tiettyyn vuokratasoon saakka. Jos vuokra ylittää tuessa hyväksyttävän vuokran määrän, henkilön pitää maksaa suurempi osa vuokrasta itse.

Asumistuki

- Pienituloisen voi saada yleistä asumistukea Kelasta.
- Asumistukea voi saada vuokra-asuntoon.
- Asumistuki ei kata koko vuokraa tai asumiskustannuksia.
- Yleensä asumistuki on yhteinen samassa asunnossa asuville henkilöille. Asumistuen määrä riippuu myös asunnossa asuvien henkilöiden määrästä.
- Asumistukea voi hakea heti kun on allekirjoittanut vuokrasopimuksen.

39 • [Asumistuki kela.fi-sivustolla](https://www.kela.fi/sivustolla)

Asumistuen määrään vaikuttaa

- Palkka ja muut tulot
- Asumismenot
- Asunnossa asuvien henkilöiden määrä
- Asuinkunta

Asumistuki voi olla korkeintaan 70 prosenttia asumismenoista.

Asumistuen määrää voi arvioida [laskurilla](#)

Muista myös [eläkkeensaajan asumistuki](#)

Katso lisäksi [toimeentulotukea asumiseen](#)

Kela|Fpa[®]

Työttömät

Tuet työttömälle

Työnhakijaksi työllisyyspalveluihin

- Asiakkaan pitää ilmoittautua työllisyyspalveluihin työttömäksi työnhakijaksi.
- Työllisyyspalvelut antaa lausunnon Kelaan.
- Työllisyyspalveluiden kautta on mahdollisuus koulutukseen, esim. kielikurssit.
- Asiakkaan tulee huolehtia, että työnhaku pysyy voimassa työllisyyspalveluiden ohjeiden mukaisesti.

Työttömyystukea Kelasta

- Kelasta voi hakea työttömyystukea jos sitä ei saa työttömyyskassasta.
- Jos asiakkaalla ei ole ammatillista koulutusta, hänellä on 5 kk odotusaika.
- Odotusaikana ei makseta työttömyystukea.
- Jos asiakas osallistuu työllisyyspalveluiden kanssa sovittuun koulutukseen tai muuhun toimintaan, hän voi saada työttömyysturvaa odotusajasta huolimatta.

Huom.! Jos asiakkaalla on B-oleskelulupa, hän ei voi saada työmarkkinatukea Kelasta.

Näin tukea haetaan

- Asiakas voi jättää hakemuksen Kelaan, kun työllisyyspalveluihin ilmoittautumisesta on kulunut 7 arkipäivää.
- Omavastuuajalta (7 arkipäivää) Kela ei maksa etuutta.
- Asiakkaan täytyy ilmoittaa työttömyyspäivät Kelaan jokaista maksua varten.
- Työttömyystukien takautuva hakuaika on 3 kuukautta.
- [Työttömyystuet kela.fi-sivustolla](https://www.kela.fi/tyottoyystuet)

Vastauksia ennakkokysymyksiin odotusajasta

- Odotusaika määrätään, jos henkilöllä ei ole tutkintoon johtavaa, ammatillisia valmiuksia antavaa koulutusta.
- Ulkomailta suoritettun tutkinnon ei tarvitse olla suoraan Suomessa soveltuva.
- Odotusaika tutkitaan aina, kun ilmoittautuu työttömäksi työnhakijaksi. Odotusaika voidaan määrätä uudestaan, jos vaadittavaa koulutusta ei ole.
- Kelalle toimitettava tutkintotodistus ja sen käännös (ei vaadita auktorisoitua käännöstä).
- Työllistymistä edistävistä palveluista osa on sellaisia, ettei niiden kanssa yhtäaikaisesti määrätä odotusaikaa.

Kela|Fpa[®]

**Toimeentulotuki –
viimesijainen tuki**

Toimeentulotuki

Viimesijainen taloudellinen tuki

- Toimeentulotuki on tarkoitettu niille, jotka eivät tule toimeen palkallaan, tukien avulla tai muilla tuloillaan tai varoillaan.
- Toimeentulotuen määrään vaikuttavat kaikki tulot ja varat, joita sinulla ja perheelläsi on. Tuloihin lasketaan myös tuet, joita saat. Toimeentulotukea hakevan täytyy hakea myös muita tukia, joita hän voisi saada.
- Toimeentulotuki on tarkoitettu vain arjen välttämättömiin menoihin, kuten ruokaan, asumiseen ja lääkkeisiin.
- Toimeentulotukea haetaan yleensä kuukaudeksi kerrallaan.
- Toimeentulotuki on koko perhekunnan yhteinen tuki.
- [Toimeentulotuki kela.fi-sivustolla](https://kela.fi/sivustolla)

Perus-, täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki

- Kela tekee päätöksen perustoimeentulotuesta.
- Hyvinvointialue tekee päätöksen täydentävästä ja ehkäisevästä toimeentulotuesta.
- Kela voi välittää hakemuksen hyvinvointialueelle, yksi hakemus riittää.
- Perustoimeentulotukea täytyy pääsääntöisesti ensin hakea Kelasta.

Miten perustoimeentulotuen määrä lasketaan?

- Toimeentulotuki lasketaan tuloista ja menoista. Tulot – menot = Toimeentulotuen määrä, jos tuloja on vähemmän kuin hyväksyttäviä menoja.
 - Tuloja ovat mm. kaikki palkkatulot, tuet ja varat. Varat tarkoittavat esimerkiksi pankkitilillä säästössä olevaa rahaa tai sellaista omaisuutta, jonka voit myydä.
 - Hyväksyttäviä menoja ovat muun muassa kohtuullinen vuokra ja julkisen terveydenhuollon menot. Menoihin lasketaan myös perusosa, joka sisältää arjen tavalliset menot, kuten ruuan, vaatteet, pesuaineet ja bussiliput. Näistä menoista ei tarvitse esittää kuitteja tai laskuja.
 - Perusosa ei ole siis sellaisenaan maksettava summa, vaan kuuluu laskelmassa menojen puolelle. Jokaiselle perheenjäsenelle kuuluu oma perusosansa.
- Perheelle lasketaan yhteinen toimeentulotuki. Täysi-ikäiset lapset hakevat oman toimeentulotuen.
- Toimeentulotuen määrää voi arvioida [laskurilla](#).
- Jos saa myönteisen toimeentulotukipäätöksen Kelasta, päätös sisältää myös maksusitoumuksen reseptilääkkeisiin.

Näin toimeentulotukea haetaan

- Ensin kannattaa tarkistaa toimeentulotuen [laskurista](#), voiko saada toimeentulotukea.
- Ennen toimeentulotuen hakemista täytyy hakea muut tuet.
- Hakemuksen voi tehdä OmaKelassa tai lomakkeella.
- Hakemuksessa kerrotaan, mitä liitteitä siinä pitää olla. Tiliotteet vaaditaan kaikista perheenjäsenten tileistä, myös pelitileistä ja ulkomaisista tileistä. Tiliotteista Kela tarkistaa hakijan taloudellisen tilanteen. [Tilioteohje kela.fi-sivustolla](#)
- Toimeentulotuki käsitellään viimeistään 7 arkipäivässä (ma-pe) siitä, kun hakemus ja tarvittavat liitteet ovat saapuneet Kelaan.
- Toimeentulotukea myönnetään yleensä 1–2 kuukaudeksi.
- Kela voi myöntää toimeentulotukea tiettyihin laskuihin (esim. sähkölasku tai julkisen terveydenhuollon lasku)
- Yleensä Kela maksaa tukea hakijan tilille laskun maksamista varten. Kela voi maksaa laskun suoraan laskuttajalle, jos hakija pyytää niin.
- Laskut täytyy toimittaa Kelaan hyvissä ajoin ennen eräpäivää. Henkilö on itse vastuussa, että laskut tulevat maksetuksi ajallaan. Myös toimeentulotuen laskut käsitellään viimeistään 7 arkipäivässä.

Toimeentulotukea asumiseen

- Kela voi myöntää toimeentulotukea Suomessa olevan asunnon asumismenoihin.
- Toimeentulotuessa hyväksyttävälle asumismenolle on asetettu kuntakohtaiset enimmäisrajat.
 - Ennen kuin hankkii vuokra-asunnon, kannattaa tarkistaa Kelan nettisivuilta, mikä on kohtuullinen vuokra asuinpaikkakunnalla.
 - Jos vuokra ylittää tuessa hyväksyttävän vuokran määrän, henkilön pitää maksaa osa vuokrasta itse.
 - Kela ei siis velvoita ketään muuttamaan asunnostaan, mutta toimeentulotuki ei välttämättä kata kaikkia asumismenoja, jos ne ylittävät kuntakohtaiset enimmäisrajat.
- Kela voi myöntää perustoimeentulotukea vuokravakuutta varten. Vuokravakuus annetaan yleensä maksusitoumuksena vuokranantajalle.
 - Kela ei myönnä vuokravakuutta asuntoon, jonka vuokra ylittää kuntakohtaisen enimmäisrajan, ellei asiakkaalla ole erityistä perustetta asua ko. asunnossa.
- Kela voi myöntää perustoimeentulotukea myös muuttoon liittyviin kustannuksiin.
 - Kela ei tue asunnonvaihtoon liittyviä kustannuksia, jos muutolle ei ole erityistä syytä.

Toimeentulotuen perusosan alentaminen (laiminlyöntien vaikutus toimeentulotukeen)

- Jos henkilö hakee toimeentulotukea ja hän esimerkiksi laiminlyö työnhakuun liittyvät velvoitteensa, Kela voi joutua alentamaan asiakkaan toimeentulotuen perusosaa. Tällaisessa tilanteessa tieto työnhakuun liittyvien velvoitteiden laiminlyönnistä saadaan Kelaan työllisyyspalveluista, eikä sitä tarvitse erikseen toimittaa Kelaan.
- Toimeentulotukilaissa on mainittu myös muita perusteita perusosan alentamiselle, kuten se, että kotoutumislaisissa tarkoitettu maahanmuuttaja kieltäytyy kotoutumissuunnitelman laatimisesta.
- Näissä muissa tilanteissa Kelassa voidaan käytännössä toimeenpanna lakia vain erittäin rajatuissa tapauksissa johtuen toimeentulotukilain muutostarpeista.
- Näitä lainmuutostarpeita on avattu tarkemmin esimerkiksi toimeentulotukilain uudistusta valmistelleen työryhmän [loppumuistiossa](#).
- Toimeentulotuen perusosan alentamiseen liittyvät säännökset ja sen myötä toimeenpano voivat tulla pian muuttamaan toimeentulotukilain uudistuksen myötä.

Kela|Fpa[®]

**Esimerkkejä ja vastauksia
ennakkokysymyksiin
toimeentulotuesta**

Sujuva siirtymä Kelan asiakkuuteen – oleskeluluvan saaneet turvapaikanhakijat

- Oikeus perustoimeentulotukeen voi alkaa vastaanottopalvelujen päättymisen yhteydessä kun muuttaa kuntaan asukkaaksi.
- Jos vastaanottorahaa maksetaan (viimeinen erä) vielä perustoimeentulotuen myöntäjälle, se huomioidaan maksupäivän mukaisesti tulona perustoimeentulotuesssa.
- Kela näkee tiedot maksetuista vastaanottorahoista umarekisteristä, eli hakemukseen ei tarvitse liittää tietoa viimeksi maksetusta vastaanottorahasta.
- Kela voi myöntää vuokravakuuden osana perustoimeentulotukea. Asiakkaalla pitää siis olla oikeus perustoimeentulotukeen. Poikkeustilanteissa vuokravakuus voidaan myöntää harkinnalla myös silloin, kun hakijan laskelma on tuloylijäämäinen.
 - Asumuksen tulee lähtökohtaisesti olla kohtuuhintainen, ellei normin ylittävälle asunnolle ole erityistä perustetta. Asumismenojen kuntakohtaisiin rajoihin voi tutustua täällä: [Mihin menoihin voit saada toimeentulotukea?](#)

Esimerkki sujuvasta siirtymästä Kelan asiakkuuteen – oleskeluluvan saaneet turvapaikanhakijat 1/2

- Perhe on majoittunut vastaanottokeskuksen järjestämässä majoituksessa. Perhe on saanut kotikuntamerkinnän ja löytänyt asunnon, johon aikoo muuttaa 1.2.2025 alkaen. Vastaanottorahapäätös on tehty 28.2.2025 saakka.
- Tarvittaessa perhettä ohjeistetaan vastaanottokeskuksessa hakemaan toimeentulotukea ja sen yhteydessä vuokravakuutta. Asiakasta ohjeistetaan myös Kelan vuokratuloista.
- Oikeus perustoimeentulotukeen alkaa asiakkaan siirtyessä kuntaan asumaan, eli käytännössä yleensä vuokrasopimuksen alkamispäivästä, tässä tapauksessa 1.2.2025 alkaen.
- Asiakas voi hakea vuokravakuutta Kelasta samaansa asuntoon. Jos asunto on liian kallis, ei vakuutta välttämättä voida myöntää.
- Asiakkaan on mahdollista hakea vastaanottorahaa uudestaan, jos hän ei pystykään vastaanottamaan asuntoa ja siten siirtymään kuntaan.

Esimerkki sujuvasta siirtymästä Kelan asiakkuuteen – oleskeluluvan saaneet turvapaikanhakijat 2/2

- Jos vastaanottoraha ehtii asiakkaalle maksuun, vastaanottoraha otetaan asiakkaalle toimeentulotuen laskelmalla tulona huomioon. Vastaanottorahapäätös voitaisiin myös kumota 1.2. alkaen, jos asiakkaan aikeesta siirtyä kuntaan ilmoitetaan keskuksen ajoissa kumoamispäätöksen tekemisen näkökulmasta.
- Asiakas voi hakea myös muuttokustannuksiin (esim. muuttokuorman kuljetukseen) perustoimeentulotukea. Toimeentulotuessa voidaan huomioidaan pääsääntöisesti 120 tai 180 euron suuruinen muuttoraha. Rahan suuruus riippuu muuttomatkan pituudesta ja perheen koosta.
- Kodin perustamiseen ja kodin tarvikkeisiin liittyviin kuluihin voi hakea täydentävää toimeentulotukea Kelan toimeentulotukihakemuksella tai hyvinvointialueen ehkäisevää ja täydentävää toimeentulotukea koskevalla hakemuksella. Molemmat hakemukset voidaan toimittaa Kelaan.
 - Kelan on hakijan pyynnöstä toimitettava hakemus täydentävästä ja ehkäisevästä toimeentulotuesta vastaavalle hyvinvointialueelle.
 - Hyvinvointialue tekee päätöksen hakemukseen. Täydentävän toimeentulotuen myöntäminen kodin perustamisen kuluihin perustuu tarveharkintaan ja tuki myönnetään kertaluonteisesti.

Sujuva siirtymä Kelan asiakkuuteen – tilapäistä suojelua saavat

- Vastaanottopalvelut päätetään kohtuullisessa ajassa kotikunnan saamisesta.
 - Vastaanottokeskuksesta muuttavien osalta oikeus perustoimeentulotukeen alkaa yleensä siitä päivästä, josta vuokrasopimus alkaa.
 - Yksityismajoituksessa asuvan oikeus perustoimeentulotukeen alkaa siitä päivästä, kun hänelle on myönnetty kotikunta.
- Mahdollisesti etuusjaksolla maksettava vastaanottoraha huomioidaan asiakkaan tulona.
- Voi hakea Kelasta myös vuokravakuutta ja tukea muuttoon. Vuokravakuuden myöntämiseen sovelletaan samoja ohjeita kuin muidenkin toimeentulotukiasiakkaiden (ja vastaanottokeskuksesta kuntaan muuttavien) kohdalla, eli lähtökohta on, että asunnon tulee olla kohtuuhintainen, ellei normin ylittävälle asunnolle ole erityistä perustetta.

Perheenyhdistäminen

- Kun perheenyhdistämisprosessin kautta perheenjäsenet saapuvat Suomeen, pitäisi saada perustoimeentulotukena ruokarahaa Kelasta mahdollisimman nopeasti. Miten näihin tilanteisiin voisi paremmin puuttua? Nyt ollut ongelmia näissä tilanteissa kiireellisen tuen myöntämisestä Kelasta.
 - Hakemuksia ja tarkistushakemuksia koskee sama lakisääteinen käsittelyaika (7 arkipäivää) kuin muitakin toimeentulotuen hakemuksia.
 - Jos perheellä ei ole rahaa ruokaan, tulee asiakkaan olla yhteydessä Kelaan kiireellisyysarvion tekemiseksi. Myös esim. sosiaalityöntekijä voi kiirehtiä asiaa asiakkaan tai perheen puolesta.
 - Tarvittaessa hakemus käsitellään samana tai seuraavana arkipäivänä. Kiireellinen toimeentulotuki myönnetään yleensä maksusitoumuksina, eikä se kiirehdi koko kuukauden tuen maksua.

Miten KEHA-keskuksen takautuvasti maksamat kulukorvaukset otetaan huomioon perustoimeentulotuessa?

- Toimeentulotukilaissa on säädetty, että kulukorvausta ei huomioida asiakkaan tulona (totuL 11 §:n 2 mom 5 kohta). Myöskään takautuen maksettua kulukorvausta ei huomioida tulona.
- Toimeentulotuessa varoina otetaan kuitenkin huomioon henkilön ja perheenjäsenten toimeentulotukea myönnettäessä käytettävissä olevat varat (totuL 12 §:n 1 mom).
 - Toimeentulotuki on sosiaalihuoltoon kuuluva viimesijainen taloudellinen tuki. Jokaisella on oikeus saada toimeentulotukea, jos hän on tuen tarpeessa eikä voi saada toimeentuloa muulla tavalla. Tästä syystä, mikäli toimeentulotuen hakijalla on merkittävä määrä rahavaroja pankkitilillään, pääsääntöisesti katsotaan, että varat ovat käytettävissä seuraavan kuukauden elantoon ja ne voidaan ottaa huomioon käytettävissä olevana varallisuutena.
 - Toimeentulotuen viimesijaisuudesta johtuu, että toimeentulotuenhakijan tulee ensisijaisesti käyttää kertyneitä rahavarojaan turvaamaan elantoansa.
- Pääsääntönä on, että tulot muuttuvat käytettävissä olevaksi varallisuudeksi tulon maksukuukauden jälkeen. Sillä seikalla, mistä tuloista varat ovat kertyneet, ei ole yleensä merkitystä.
- Jos takautuvasti maksetuista kulukorvauksista siis kertyy asiakkaalle varallisuutta, se otetaan toimeentulotuessa huomioon.

Kela|Fpa[®]

Lopuksi

Rajat ylittävän terveydenhuollon yhteyspiste

Kelassa toimii Rajat ylittävän terveydenhuollon yhteyspiste, joka neuvoo terveyspalvelujen käytössä Suomessa ja ulkomailla. Vastaava yhteyspiste löytyy jokaisesta EU-maasta.

- Palvelemme myös Suomeen muuttaneita ja heidän kanssaan työskenteleviä.
- Neuvomme eri syistä Suomeen muuttaneiden (mm. opiskelijat, työntekijät, turvapaikanhakijat, paperittomat) oikeuksista käyttää terveyspalveluja Suomessa.

[EU-terveydenhoito.fi](https://www.kela.fi/eu-terveydenhoito) -sivustolla on kattavasti tietoa suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Asiakaspalvelumme neuvoo samoilla kielillä osoitteessa yhteyspiste@kela.fi

Tarvitsen
lääkärinä, minne
voin mennä?

Onko minulla
oikeus saada
hoitoa
Suomessa?

Miten saan
ostettua
lääkkeitä
Suomesta?

Anna palautetta

- Otamme mielellämme vastaan palautetta ja kehittämis ehdotuksia yhteistyökumppaneilta: [Anna palautetta](#)
- Jos palautteesi liittyy tiettyyn, yksittäisen asiakkaan Kela-asiaan, josta haluat antaa palautetta, voit olla yhteydessä kumppaneille tarkoitettuihin palvelukanaviin.
- Verkko-seminaaria koskevat palautteet ja kysymykset: international.affairs@kela.fi
- Teknisissä ongelmatilanteissa voit olla yhteydessä tekninentuki@kela.fi

Kiitos osallistumisesta!

- Esitysmateriaalit ja tallenne julkaistaan Kelan verkkosivuilla ja linkki lähetetään teille sähköpostiin
- Tutustu kotoutumisen parissa työskenteleville tekemäämme tietopakettiin: [Kela.fi/kotoutuminen](https://kela.fi/kotoutuminen)
- Tilaa maahan- ja maastamuuton parissa työskenteleville suunnattu [KV-info -uutiskirje](#)

